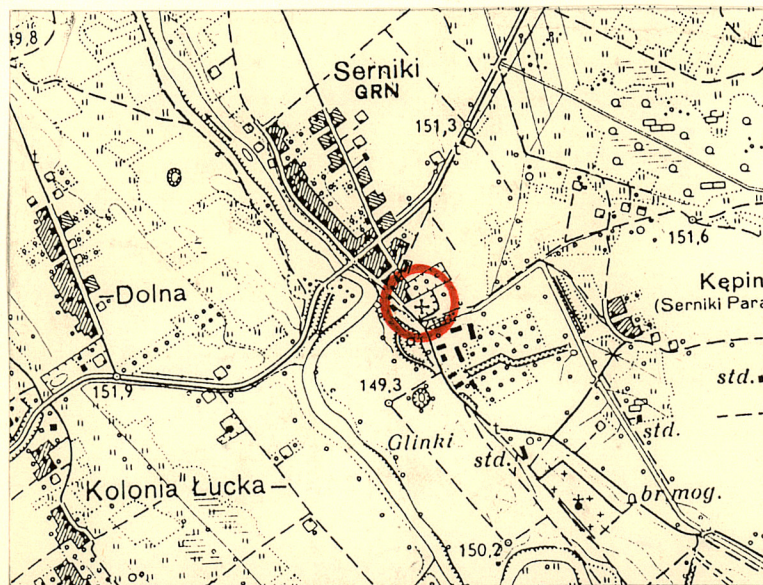
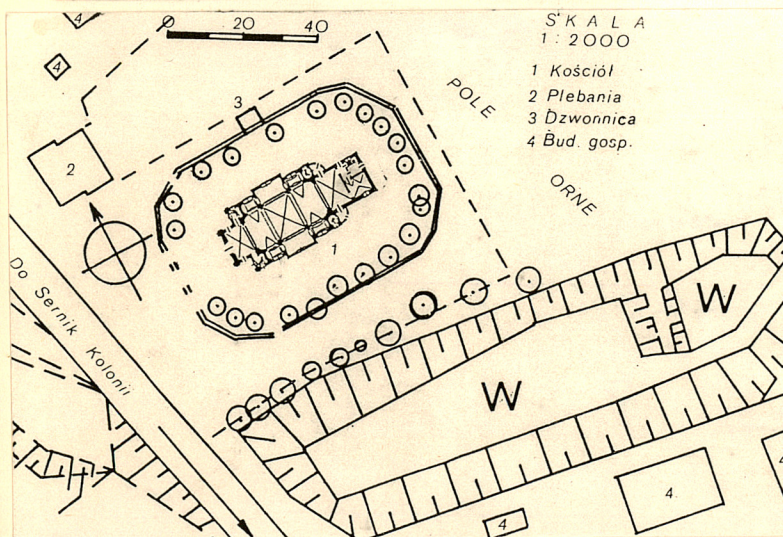
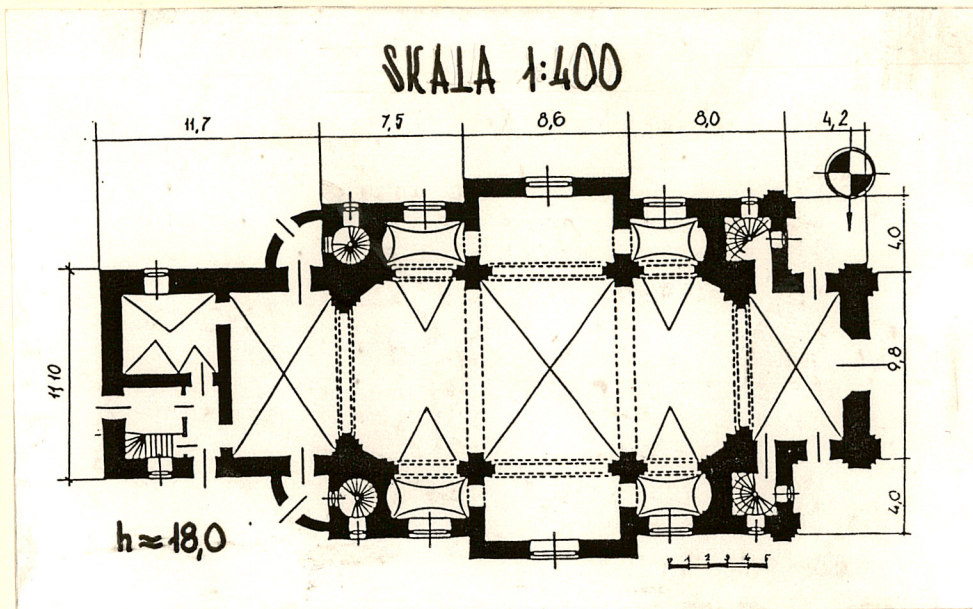

1. Obiekt 968/1
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MARII MAGDALENY

2. Czas powstania
1758-1766

3. Miejscowość
SERNIKI

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres Parafia rzymsko-katolicka, 21-107 Serniki
woj. lubelskie
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo lubelskie
gmina Serniki
pow. LUBARTÓW

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Syrniki lub Zyrniki

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo lubelskie
powiat lubartowski

8. Właściciel i jego adres
Parafia rzymsko-katolicka
21-107 Serniki
woj. lubelskie

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków
Nr A/432 data 4.06.1969

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Pierwszy drewniany kościół wystawiony został w 1600 r. dzięki staraniom Zofii z Gniewoszków Osmólskiej, przed 1603 r. erygowana parafia w dokumentach zwana niekiedy Syrniki lub Zyrniki. Poprzednio miejscowość ta należała do parafii w Bystrzycy. Została ona dopiero uposażona przez kilku kolejnych właścicieli ziemskich: Annę Silnicką, Teodora Krasnowiejskiego, Kajetana Potockiego i Karolinę Grabowską.

Budowa nowego kościoła nastąpiła ok. 1663 r., spalony 1736, po czym wybudowano małą drewnianą kaplicę.

W latach 1758-1766 wzniesiono obecny kościół z fundacji Eustachego Potockiego marszałka Trybunału Koronnego, cześnika koronnego, generała artylerii litewskiej. Ponieważ również z fundacji Eustachego Potockiego w latach 1750-1757 wzniesiony został pałac w Radzynie Podlaskim według projektów architekta Jakuba Fontany, jemu też przypisywane jest autorstwo kościoła w Sernikach.

Konsekrowany w 1779 r. przez Biskupa Jana Lenczowskiego. Restaurowany w końcu XIX w. /dach, posadzka/, w 1915 r. /remont dachu, wieży oraz odnowienie zewnątrz i wewnątrz/, w 1931 r. malowanie wnętrza.

Całość oraz rozwiązanie szczegółów pokrewne są kościołom francuskim pierwszej połowy XVIII wieku. Francuskiego charakteru dopełnia dekoracja wnętrza w duchu sztuki Ludwika XVI.

Kościół późnobarokowy z elementami wczesnoklasycystycznymi.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje).

sytuacja: zespół kościelny usytuowany w południowej części wsi, przy szosie do Sernik-Kolonii, od płn.-zach. budynek nowej plebanii, od wschodu pola uprawne, od południa zabudowania gospodarcze wsi.

materiał, konstrukcja, technika:

kościół w całości murowany z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej, otynkowany zewnątrz i wewnątrz /tynki wapienno-cementowe/.
sklepienia:

przęsła wydzielone gurtami, w prezbiterium, środkowym przęśle nawy, nad emporami i w kruchcie - kolebkowo-krzyżowe. W skrajnych przęsłach nawy i w zakrystii kolebkowe z lunetami, w kaplicach kolebkowe.

wieżba dachowa:

płatwiowo-kleszczowo-zastrzałowa, z drewna sosnowego, nad wieżą konstrukcji drewnianej, typ hełmowy.

pokrycie dachu:

w całości blacha ocynkowana miedziowana

posadzki:

w podziemi żwirobeton, w kościele marmur w kwadratowych płytach, na emporach i w skarbcu ceglane

schody:

w narożach korpusu kościoła klatki schodowe, w nich schody spiralne, ich zasadniczą konstrukcję stanowi słup drewniany i stopnie z sosnowego drewna. Z poddasza na poziom dachu nad wieżą schody drewniane typu drabiniastego, z poziomu parteru do podziemia betonowe zabiegowe.

otwory:

drzwi dwuskrzydłowe ramowo-płycinowe drewniane, główne bogato dekorowane. Z kruchty do nawy drewniane dwuskrzydłowe, nowe, częściowo przeszklone. Okna wielokwaterowe, znacznie wydłużone, zamknięte łukiem półkolistym, w transepcie i prezbiterium zbliżone do kwadratu, zamknięte łukiem odcinkowym. Pozostałe prostokątne. Od wewnątrz drewniane dwuskrzydłowe z półkolistym nadświetleniem, od zewnątrz szyby w metalowych ramach.

rzut:

kościół orientowany, stanowiący połączenie planu centralnego z podłużnym, trójprzęsłowy z nawą o zaokrąglonych wewnątrz narożach, ujętą prostokątnymi kaplicami: przy środkowym szerszym przęśle wysuniętymi na zewnątrz ryzalitowo, przy skrajnych mniejszymi. W narożach korpusu klatki schodowe /od wsch. okrągłe od zach. kwadratowe/. Od zach. czworoboczna wieża wbudowana w połowie w korpus, równa szerokością nawie. Prezbiterium jednoprzęsłowe, nieco węższe od nawy, w jego przedłużeniu prostokątny aneks. W narożach między nawą a prezbiterium ćwierćkolisty kruchty.

14. Kubatura ok. 10 000 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 817 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja - 1950 założenie instalacji elektrycznej - 1951 uzupełnienia tynku prawej części szczytu kościoła - 1964 uzupełnienia i przecierka całości tynków zewnętrznych - 1973 wymiana części więźby dachowej oraz wymiana pokrycia dachowego z dachówki na blachę ocynkowaną miedziowaną a także rynien i rur spustowych - 1974 malowanie i uzupełnianie tynków wewnątrz - 1980 malowanie pokrycia dachowego, reperacja i uzupełnienie pokrycia wieży, izolacja pionowa fundamentów, odnowienie elewacji zewnętrznych /malowanie, uzupełnienia tynków/, wykonanie nowego odgromienia po 1980 - naprawa klatek schodowych połączona z wymianą zniszczonych słupów drewnianych oraz z częściową wymianą elementów schodów		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) fundamenty - stan dobry ściany zewnętrzne - stan dobry ściany wewnętrzne - stan dobry sklepienia i stropy - stan dobry konstrukcje dachowe i pokrycie - stan dobry instalacje - stan dobry	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Inwentarz kościoła parafialnego Syrnickiego w roku 1846 zdziałany, AKB Rep. 60 IVb.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Dariusz Kopciowski 1991-09
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Dariusz Kopciowski 1991-09
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Dariusz Kopciowski 1991-09
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ-0/Woj. Lublin

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO!

22. Bibliografia

- Katalog zabytków sztuki w Polsce, t. VIII, d. pow. lubartowski, z. 11, Warszawa 1976
- Ks. M.T. Zahajkiewicz, Diecezja lubelska. Informator historyczny, Lublin 1985.
- Rewski Z., "Jakub Fontana": Polski Słownik Biogr. PAU Kraków 1948, t. VII/1 zeszyt 31 str. 55
- A. Stompór, Kościół parafialny w Sernikach /monografia architektoniczna/, praca mgr 1963 r., prof. P. Bohdziewicz, KUL rkps

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

fotografie PSOZ-0/WOJ. LUBLIN -
 sygn. nr 34525-34538, 8962-8966, 7599-7601,
 7604-7605, 1265

27. Załączniki

Wkładki nr 1-4

1. Miejscowość S E R N I K I	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. MARIII MAGDALENY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. p. 13, fotografie
---------------------------------	---	--

c.d. p. 13 -

tokątny aneks. W narożach między nawą a prezbiterium ćwierćkoliste kruchty,

Bryła: główny korpus z występującymi ryzalitowo kaplicami oraz węższe i równe mu wysokością prezbiterium kryte dachami dwuspadowymi. Od zach. na osi fasady trójkondygnacyjna wieża w połowie wbudowana w korpus, zwieńczona hełmem w kształcie czteropłaciowego spłaszczonego dzwonu z latarnią z ozdobnym pazdurem, kulą i krzyżem. W przedłużeniu prezbiterium niższy kryty trójpłaciowo aneks. W narożach między nawą i prezbiterium ćwierćkoliste kryte ćwierćstożkowo kruchty.

Elewacje:

Fasada- na osi silnie występująca ku przodowi trójkondygnacyjna wieża z arkadową wnęką na całej wysokości, zwieńczona trójkątnym przyczółkiem. Na osi portal z plecionkowo-rozetową dekoracją ościeży podobnie jak całość zwieńczony trójkątnym przyczółkiem, ujęty parami pilastrów dźwigających belkowanie. Pilastrami tokańskimi w wielkim porządku ujęte dwie dolne kondygnacje wieży i boczne części fasady, nad nimi belkowanie przechodzące na elewacje boczne i prezbiterium. W środkowej kondygnacji wieży okno w arkadowej wnęce z dekoracyjnym obramieniem i spływami wolutowymi po bokach, nad nim wygięty ku górze odcinek gzymsu. Naroża trzeciej górnej kondygnacji ujęte pilastrami, na jej osi oculus w ozdobnym obramieniu. Boczne partie fasady z podziałami opaskowymi i oknami w dwóch strefach, zwieńczone spływami wolutowymi, flankującymi górną kondygnację wieży.

boczne- o podziałach ramowych, z płycinami o zaokrąglonych narożach. Ściany prezbiterium oraz zakrystii bez podziałów.

Wnętrze:

Ściany i filary opięte pseudopilastrami podtrzymującymi górną belkowanie obiegające całe wnętrze. Prezbiterium otwarte na nawę półkolistą tęczą zaakcentowaną przyściennymi filarami i spiętrzoną gurtą. Skrajne kaplice otwarte do nawy arkadami o wybrzuszonych koszowych łukach, filary pomiędzy kaplicami przeprute niskimi wąskimi arkadowymi przejściami oraz na wysokości empor prostokątnymi otworami balkonów wspartych na konsolach, na emporach wybrzuszone drewniane ozdobne balustrady. Gurty sklepień dekorowane stiukową plecionką z rozetami. Chór muzyczny wsparty na arkadzie z wybrzuszonym parapetem.

wyposażenie- wewnątrz 7 ołtarzy, główny późnobarokowy przed 1779 z obrazami św. Marii Magdaleny i Boga Ojca wg. tradycji przypisywany J.B.Preschowi /mocno przemalowany/. Po bokach ołtarza głównego drzwi do zakrystii powyżej konchowe wnęki, w których klasycystyczne rzeźby św. Piotra i Pawła. Ołtarze boczne analogiczne parami. W I parze kaplic z II poł. XVIII w. rzeźby przedstawiające św. Antoniego i Chrystusa. W części środkowej późnobarokowe przed 1779, murowane. W II parze kaplic /pod chórem/ z ok. 1890 obrazy przedstawiające Przemienienie Pańskie i Matkę Boską Studziańską. Prospekt organowy późnobarokowy 12 głosowy /firma Stanisław Rumiński/. Ambona i Chrzcielnica z 4 ćw. XVIII w.

Dariusz Kopciowski 1991-09

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ O/WOJ. LUBLIN

Elewacja południowa

Elewacja północna

Widok od płd.-wsch.

Fragment elewacji frontowej

1. Miejscowość S E R N I K I	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. MARIII MAGDALENY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. p. 13, fotografie
---------------------------------	---	--

c.d. p. 13 -

instalacje:

elektryczna podtynkowa

Widok od płn.-wsch

Sklepienie empory

Fragment sklepienia-środkowe
przeszło

Prospekt organowy

Dariusz Kopciowski 1991-09

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

PSOZ O/WOJ. LUBLIN

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

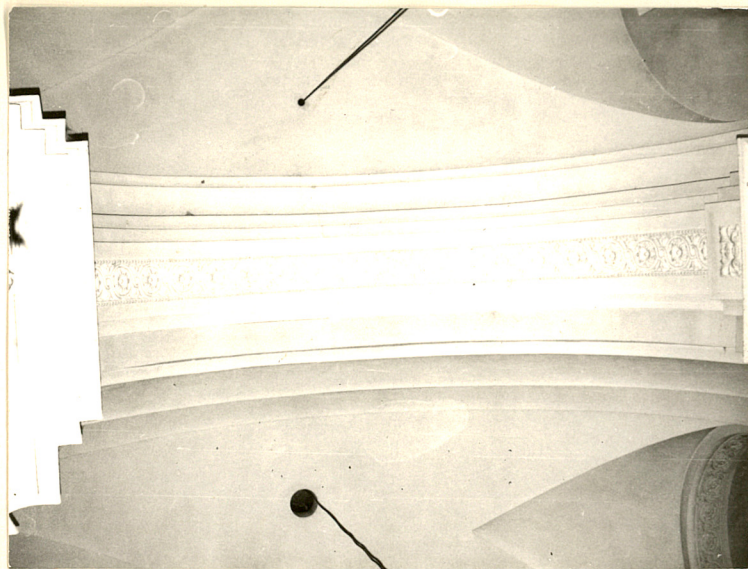
Empora płn. od chóru

Empora płn. od ołtarza

Empory południowe

Fragment sklepienia

Okna prezbiterium

1. Miejscowość

S E R N I K I

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOSCIÓŁ PAR. P.W. ŚW.
MARII MAGDALENY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie

I para ołtarzy od prezbiterium

Szafa w zakrystii

Posadzka

Dariusz Kopciowski 1991-09

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ O/WOJ. LUBLIN

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

Ambona

Ołtarz główny

Ołtarz przęsła przy chórze

Sklepienie empory

Ołtarz środkowy

Chrzcielnica

1. Miejscowość

S E R N I K I

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW.
MARIII MAGDALENY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie

Klatka schodowa

Św. Piotr

Św. Paweł

Dariusz Kopciowski 1991-09

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:
PSOZ O/WOJ. LUBLIN

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

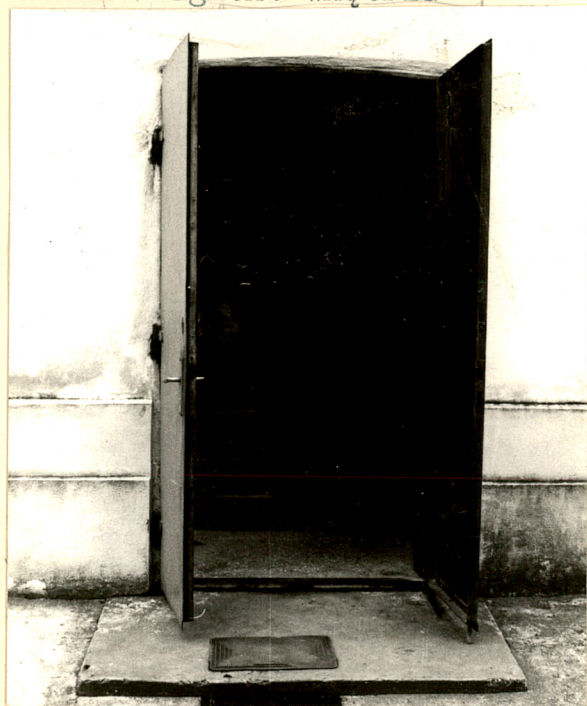
Fragment wnętrza

Główne drzwi

Drzwi na chór

Drzwi do zakrystii

Fragment dekoracji sklepienia

Fragment wnętrza